

Είναι η ανομβρία αιτία θανάτου των υδρόβιων οργανισμών;

Ο ιχθυολόγος και συνεργάτης του Ηπειρωτικού Αγώνα Γιάννης Πάσχος εξηγεί γιατί η ανομβρία δεν μπορεί να ευθύνεται για την οικολογική καταστροφή στον Λούρο και επισημαίνει τι προαπαιτείται για κάθε έργο στα ποτάμια, αλλά δεν έγινε ποτέ στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Γιάννης Πάσχος 19/11/2022 12:04

Η ανομβρία πάντα προκαλούσε μια σειρά από προβλήματα στον ποταμό Λούρο, κυρίως όμως στα ιχθυοτροφεία της περιοχής λόγω της υψηλής ιχθυοπυκνότητας και όχι στους φυσικούς πληθυσμούς. Οι υδρόβιοι οργανισμοί, που ζουν στον ποταμό, και κυρίως τα ψάρια αναζητούν σε αυτές τις άνυδρες περιόδους περιοχές όπου υπάρχει μεγαλύτερη ροή ή καταφεύγουν στα βαθύτερα σημεία του ποταμού, σε όλη δε την περίμετρο της Β. Μεσογείου υπάρχουν ποτάμια με είδη που έχουν προσαρμοστεί σε πρότυπα μειωμένης ροής. Μια κάποια, ακόμη και ελάχιστη, παροχή νερού διασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό την επιβίωσή τους, εκτός αν εγκλωβιστούν σε σημεία που δεν είναι δυνατή η ανανέωση του νερού. Γι αυτό και είναι απαιτούμενη η νομοθετικά προβλεπόμενη οικολογική παροχή ροής στα ποτάμια για κάθε έργο, όπως και το σχέδιο άμεσης σωστικής μεταφοράς των εγκλωβισμένων πληθυσμών.

Η ανομβρία μπορεί να είναι αιτία μαζικών θανάτων των υδρόβιων οργανισμών, όταν διακοπεί τελείως η παροχή του νερού ή συνδυαστεί με υψηλές θερμοκρασίες ή με παρουσία τοξικών ουσιών. Στην περίπτωση της οικολογικής καταστροφής που προκλήθηκε στον Λούρο, η ελάχιστη παροχή νερού υπήρχε, μέχρι που διακόπηκε εντελώς εξαιτίας των έργων που εκτελούνταν και δεν τίθεται θέμα για υψηλή τυχόν θερμοκρασία νερού, ούτε έγινε καμιά αναφορά για παρουσία τοξικών ουσιών. Με λίγα λόγια, αν παρέμενε στην κοίτη της η μικρή ροή του ποταμού δεν θα υπήρχε κανένα πρόβλημα.

Οι αναφορές για τη θνησιμότητα ψαριών σε ποταμούς της Αγγλίας είναι τουλάχιστον άστοχες, διότι εκεί υπήρξε χαμηλή ροή στους ποταμούς και μαζί ασυνήθιστα υψηλές θερμοκρασίες λόγω του καύσωνα που ταλαιπώρησε την χώρα, όσον αφορά δε στον ποταμό Οντέρ -άλλο ανήκουστο επιχείρημα- η μαζική αιτία θανάτου των ψαριών προκλήθηκε από την παρουσία τοξικών ουσιών και όχι λόγω της ανομβρίας.

Επομένως και για να γίνει ξεκάθαρο, η ανομβρία μπορεί να είναι αιτία θανάτου των υδρόβιων οργανισμών όταν συνδυαστεί με υψηλές θερμοκρασίας ή με την παρουσία τοξικών ουσιών ή με την απόλυτη διακοπή της ροής του ποταμού. Κάθε περίπτωση θανάτου ψαριών σε λίμνες ή ποτάμια είναι διαφορετική, πάντα όμως συντρέχουν και άλλοι λόγοι εκτός της ανομβρίας, οι οποίοι, συνδυαστικά ή και όχι, προκαλούν αυτές τις οικολογικές καταστροφές. Για παράδειγμα, στη λίμνη Κορώνεια ο θάνατος των ψαριών προκλήθηκε από την παρουσία βιοτοξινών, στη λίμνη Ισμαρίδα και τον ποταμό Κομπάτο στην Ξάνθη τα ψάρια πέθαναν εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών και την παρουσία τοξικών αποβλήτων, το ίδιο έχει παρατηρηθεί και στον Πηνειό ποταμό. Στον ποταμό Λούρο ο μαζικός θάνατος προκλήθηκε ξεκάθαρα από τα έργα που εκτελέστηκαν και προκάλεσαν την συσσώρευση λάσπης και την ραγδαία μείωση του διαλελυμένου οξυγόνου και τέλος, την αιφνίδια διακοπή της ροής. Κάθε αναφορά σε άλλες περιπτώσεις θανάτου ψαριών σε ποτάμια είναι άστοχη, αν δεν είναι σκόπιμη....

Επίσης, οι νεκροί υδρόβιοι οργανισμοί «μιλούν». Η παρουσία νεκρών ασπονδύλων που έχουν δυνατότητες άμεσης προσαρμογής σε συνθήκες μειωμένης ροής και ανομβρίας, λόγω της δυνατότητας να αιχμαλωτίζουν τον ατμοσφαιρικό αέρα, συντείνει στο συμπέρασμα ότι υπήρξε βίαιη και αιφνίδια παρέμβαση που τα εξώθησε έξω από τα όρια επιβίωσής τους.

Όλα όσα τραγικά συνέβησαν θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί αν είχε προβλεφθεί η διατήρηση της οικολογικής παροχής του νερού, πράγμα προαπαιτούμενο για κάθε έργο.

Δυστυχώς, η καταστροφή του μοναδικού παγκοσμίως βιότοπου της πέστροφας *Salmo lourosensis* (είδος με ιδιαίτερες οικολογικές απαιτήσεις σε παροχή νερού, επίπεδα οξυγόνου και υπόστρωμα ωτοκίας) που είναι ο ποταμός Λούρος, θα βαραίνει όλους μας.